

NBK-16080001020603 Seat No. _____

B. Com. (Sem. II) (CBCS) Examination

April/May - 2017

DSE - I : Business Law - II

(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ ચાર પ્રશ્નો આંતરિક વિકલ્પો મુજબ છે.

- ૧ નેગોશિએબલ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટ્સની વ્યાખ્યા અને તેના આવશ્યક તત્ત્વો સમજાવો. ૨૦
“વચન ચિકી” અને “વિનિમય પત્ર”ની વ્યાખ્યા આપો. બન્ને વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.

અથવા

- ૧ શેરો (Endorsement)ની વ્યાખ્યા આપો. તેના પ્રકારો જણાવો. નેગોશિએબલ ૨૦
ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટ્સ એક્ટ - ૧૮૮૧ અનુસાર નેગોશિએબલ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટ્સના પક્ષકારોની જવાબદારીઓ ચર્ચો.

- ૨ સેબી એક્ટ - ૧૯૯૨ અનુસાર, સેબી બોર્ડની સ્થાપના, બોર્ડનું સંચાલન, ૨૦
તેની સત્તાઓ અને કાર્યો સમજાવો.

અથવા

- ૨ સેબી એક્ટ - ૧૯૯૨ અનુસાર નીચેના માટે કાનૂની સમજૂતી આપો : ૨૦
(૧) નોંધણી પ્રમાણપત્ર
(૨) સામૂહિક રોકાણ યોજના
(૩) તપાસ - અન્વેષણ
(૪) સિક્યોરીટી એપેલેટ ટ્રિબ્યુનલ.

- ૩ વિદેશી હૂંડિયામણ સંચાલન ધારો (ફેમા) - ૨૦૦૦ : અર્થ, હેતુઓ અને ૧૫
મહત્ત્વ ચર્ચો.

અથવા

૩ વિદેશી હૂંડિયામણ સંચાલન ધારો - ૨૦૦૦ મુજબ વિદેશી હૂંડિયામણના ૧૫
વ્યવહારો તથા આપ-લેની રીત પર નોંધ લખો. કેમા મુજબ રિઝર્વ બેન્ક ઓફ
ઈન્ડિયાના મુખ્ય કાર્યો જણાવો.

૪ હરીફાઈ અધિનિયમ - ૨૦૦૨ મુજબ નીચેના શબ્દોની કાનૂની વ્યાખ્યા જણાવો : ૧૫
(૧) સમજૂતી (૨) કાર્ટેલ
(૩) કમિશન (૪) ગ્રાહક
(૫) ડાયરેક્ટર જનરલ (૬) સાહસ.

અથવા

૪ હરીફાઈ અધિનિયમ - ૨૦૦૨ અનુસાર નીચેના માટે નોંધ લખો : ૧૫
(કોઈ પણ ત્રણ)
(૧) પ્રભુત્વવાળી સ્થિતિના ગેરઉપયોગ ઉપર પ્રતિબંધ
(૨) જોડાણનું નિયમન
(૩) ભારતનું હરીફાઈ આયોગ
(૪) કોમ્પીટીશન એપેલેટ ટ્રિબ્યુનલ.

ENGLISH VERSION

Instruction : There are total four questions as per internal options
in this question paper.

1 Explain definition and its' essential elements of Negotiable 20
Instruments. Give definition of 'Promissory Notes' and 'Bill
of Exchange'. State difference between both.

OR

1 Give definition of Endorsement. State its types. Discuss 20
liabilities of parties of Negotiable Instruments according to
Negotiable Instruments Act - 1881.

2 Explain establishment of SEBI board, management of 20
board, its powers and functions in accordance with SEBI
Act - 1992.

OR

- 2** Give legal explanation for following according to SEBI **20**
Act - 1992 :
- (1) Registration Certificate
  - (2) Collective Investment Scheme
  - (3) Investigation
  - (4) Security Appellate Tribunal.

- 3** Discuss meaning, objectives and importance of Foreign **15**
Exchange Management Act - 2000.

OR

- 3** Write a note on manner of receipt and payment of Foreign **15**
Exchange according to FEMA - 2000. State main functions
of Reserve Bank of India as per provisions of FEMA.

- 4** State legal definition of the following terms according to **15**
Competition Act - 2002 :
(1) Agreement	(2) Cartel
(3) Commission	(4) Consumer
(5) Director General	(6) Enterprise

OR

- 4** Write notes (any three) for the following as per **15**
Competition Act - 2002 :
- (1) Prohibition of Abuse of dominant position
  - (2) Regulation of Combination
  - (3) Competition Commission of India
  - (4) Competition Appellate Tribunal.